

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Curriculum Development of Supervision Training in Physical Education Teaching at Rajabhat Universities

จรรยาศักดิ์ เบนมัตย์¹ พิมพา ม่วงศิริธรรม² อนันต์ มลารัตน์³ และไวพจน์ จันทร์เสม⁴
Charoonsak Benmat¹, Pimpa Moungsirithum², Anan Malarat³ and Wipoj Chansem⁴

สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ¹

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ^{2,3}

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ สถาบันการพลศึกษา⁴

Corresponding author, E-mail : chalitty_pe@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์นิเทศก์ 140 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแบบกำหนดสัดส่วน และผู้เชี่ยวชาญทางพลศึกษา 6 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยอิงผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน(คนละกลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญในการสร้างหลักสูตร) และนำเครื่องมือประเมินผลในหลักสูตรไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์ สาขาวิชาพลศึกษา 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 3) ทดลองและประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในกลุ่มทดลอง นำร่องและกลุ่มทดลองจริง กลุ่มละ 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา ด้านบทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของอาจารย์นิเทศก์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 2) ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และเมื่อพิจารณาในรายหน่วยการเรียนรู้ พบว่า ทุกหน่วยผ่านการประเมินตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีค่าประสิทธิภาพเชิงกระบวนการ และประสิทธิภาพ เชิงผลลัพธ์ (E_1/E_2) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 83.07/80.37 ซึ่งกลุ่มที่ 1 กลุ่มทดลองนำร่อง มีค่าเท่ากับ 82.64/80.13 และกลุ่มที่ 2 กลุ่มทดลองจริง มีค่าเท่ากับ 83.51/80.62 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และพบว่าหลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 มีเจตคติและทักษะสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ; อาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ; สาขาวิชาพลศึกษา

ABSTRACT

This study has been conducted in a form of research and development with a purpose to improve a training curriculum for Physical Education teaching practicum inspectors of Rajabhat University. Specifically, this study aims to 1) Study the needs for inspecting Physical Education teaching practicum in the field of Physical Education of Rajabhat University, identified by collecting data from 140 inspectors through Simple Random Sampling with quota selection and 6 Physical Education experts through Purposive Sampling; 2) Create a curriculum for training Physical Education teaching practicum inspectors of Rajabhat University, based on 5 experts, followed by assessing the appropriateness of the curriculum, based on another group of five experts. Assessment tools of the curriculum were applied with 30 Physical Education teaching practicum inspectors to test the quality of the tools; 3) Experiment and evaluate the application of the training curriculum for Physical Education teaching practicum inspectors of Rajabhat University for both pilot group and actual experiment group of 20 each, totaling 40 inspectors through Purposive Sampling. The findings of the study are as follows: 1) The needs for inspecting teaching practicum in Physical Education of Rajabhat University include four areas: Learning management in Physical Education; Roles, responsibilities, and ethics of inspectors; Evaluation and assessment of Physical Education learning; and Action research in class; 2) The overall result of appropriateness assessment of the training curriculum of Physical Education teaching practicum inspection of Rajabhat University by experts shows that it meets the standard criteria that has been set at The results of individual learning modules show that every module meet the criteria at The training curriculum of Physical Education teaching practicum inspection of Rajabhat University has Process-based and Product-based effectiveness (E_1/E_2) in average of 83.07/80.37-The first group (Pilot group) at 82.64/80.13; The second group (Actual Experimenting group) at 83.51/80.62. This has been considered meeting the criteria. It has also been found that after the training both group show an increase in knowledge acquisition significantly at .01 and have been satisfied with the curriculum in accordance with the set criteria.

Keywords : Developing a Training Curriculum ; Inspecting Teaching Practicum ; Physical Education.

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2555-2559 มีนโยบาย การสร้างภูมิคุ้มกัน เพิ่มขึ้นในมิติ การพัฒนาด้านต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่สังคมไทย ต้องเผชิญ และเสริมรากฐาน ของประเทศ ให้เข้มแข็ง ควบคู่ไป กับการให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคนและสังคมไทยให้มี คุณภาพก้าวหน้าต่อการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและ ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการ

บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ มั่นคงและยั่งยืน [1] การพัฒนาประเทศดังกล่าว ต้องอาศัยปัจจัย หลายประการที่สำคัญที่สุด คือ ประชากรที่มีคุณภาพเพราะ ประชากรเป็นทั้งปัจจัยในการพัฒนาโดยตรง และเป็นทั้งผู้ ประสานปัจจัยอื่น ๆ เข้าด้วยกันเพื่อการดำเนินการพัฒนา ประเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ประชากรจะมี คุณภาพได้ต้องอาศัยการศึกษา การศึกษาจะมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพส่งเสริมคุณภาพของประชากรก็ต้องอาศัยครูซึ่งเป็น หลักสำคัญในวงการศึกษาก่อนเพราะการสอนของครูมีความ สัมพันธ์ โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและหน้าที่หลัก

ของครูก็คือ “การทำให้เกิดการเรียนรู้” [12] ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด คุณภาพของครูเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นคุณภาพของการ ศึกษาหลายหน่วยงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของครู เพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความรับผิดชอบ สูงและส่งผลกระทบถึงอนาคตของผู้เรียนและสังคมโดยรวม

ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาให้ได้มีประสิทธิภาพจึงต้องพัฒนาที่ครูเป็นอันดับแรกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาไว้ในหมวด 7 มาตรา 52 โดยให้กระทรวงศึกษาธิการจัดระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546

ยังได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพด้านการปฏิบัติตน ในส่วนของมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพนั้นได้กำหนดให้นักศึกษาต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านการประเมินการปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดคือ การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียนและปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ [15]

จึงอาจกล่าวได้ว่าการผลิตครูจะมีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตครูเป็นสำคัญ ดังนั้นกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการทางภาคปฏิบัติที่จะช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพที่พึงประสงค์ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ร่วมกันในการผลิตครูให้มีคุณภาพ ดังที่ สุจิตา จันทรธรมณี [14] ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะบรรลุผลตามจุดประสงค์มากน้อยประการใดนั้นต้องอาศัย

องค์ประกอบ 4 ประการ คือ ประการแรก ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเชื่อร่วมกันในปรัชญาของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ประการที่สอง ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้จุดประสงค์ทุกข้อชัดเจนตรงกัน ประการที่สาม การรับรู้บทบาทของตนอย่างแจ่มแจ้งทั้งอาจารย์ในเทศการสอน อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร และประการสุดท้ายคือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้สถานศึกษาในท้องถิ่นเป็นโรงเรียนเครือข่ายและพัฒนาอาจารย์ในเทศการสอน อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหารโรงเรียนโดยการประชุม สัมมนาและศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องทั่วถึง กระบวนการศึกษาทางพลศึกษาและกีฬาเป็นกระบวนการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ คุณธรรม และเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้และมีพัฒนาการ ด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ดังคำกล่าวของ วรศักดิ์ เพียรชอบ [9] ที่ว่าพลศึกษาเป็นการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียน ในการศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ สังคมตั้งความหวังในการส่งเสริมสุขภาพของประชากรในประเทศมาที่ครูพลศึกษา เพราะครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพสู่นักเรียน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน นอกจากนี้ อุทก พิเคราะห์ฤกษ์ [18] ยังกล่าวไว้ดีกว่า การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของ การผลิตครู ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่านอกจากครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีความสำคัญ ยิ่งในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแล้ว ครูผู้สอนยังมีความสำคัญต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ฉะนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์และมีหน้าที่ที่ต้องออกนิเทศการสอนของนักศึกษาครูทางด้านสาขาวิชาพลศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพยังไม่ดีเท่าที่ควรจากการสังเกตพฤติกรรม การสอนของนักศึกษาฝึกสอนสาขาวิชาพลศึกษาใน ปีการศึกษา 2555 ภาคเรียนที่ 1 พบว่า ความรู้ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับความรู้ความสามารถของนักศึกษาที่แตกต่างกันในการเรียนรู้ในสถานศึกษา ยิ่งไปกว่านั้น

ผู้วิจัยยังได้รับฟังความคิดเห็นจากอาจารย์ในโรงเรียนที่นักศึกษาได้เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า นักศึกษาไม่ได้รับคำแนะนำในการนิเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งส่งผลให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษามีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร อันเป็นสาเหตุให้นักศึกษาพัฒนาศักยภาพของตนได้ไม่เต็มตามความสามารถและที่สำคัญอีกประการหนึ่งคืออาจารย์นิเทศการสอนส่วนใหญ่เป็นอาจารย์บรรจุใหม่ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนน้อย อาจให้คำปรึกษาและแนะนำนักศึกษาได้ไม่เพียงพอ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการนิเทศการสอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชา พลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อทดลองและประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. แหล่งข้อมูล

- 1.1 เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาและนิเทศการสอนในสาขาวิชาพลศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี

1.3 อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาสอนพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 140 คน ซึ่งกำหนดขนาดของ

กลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย แบบกำหนดสัดส่วน (Proportional simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็นการนิเทศนักศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 สภาพที่เป็นจริงในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.3 ความต้องการจำเป็นในการอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.4 แนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ผลการสังเคราะห์ ข้อมูลจากระยะที่ 1

1.2 ผู้เชี่ยวชาญในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างหลักสูตร จำนวน 5 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์นิเทศการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 ปี

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ทางด้านหลักสูตรและการสอน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

1.3 อาจารย์นิเทศก์ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลตามหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

1.3 อาจารย์นิเทศก์ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลตามหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

4) ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเครื่องมือ จำนวน 5 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์นิเทศการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 ปี

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ทางด้านหลักสูตรและการสอน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.4 คุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. แหล่งข้อมูล

อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1 กลุ่มทดลองนำร่องใช้หลักสูตร จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรในเบื้องต้นและปรับปรุงหลักสูตร

1.2 กลุ่มทดลองใช้หลักสูตรจริง จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันประสิทธิภาพของหลักสูตร

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.3 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมฯ และการเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2.4 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชา พลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจาก เอกสาร ตำรา งานวิจัย

1.2 ตรวจสอบความต้องการจำเป็นในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาโดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากอาจารย์นิเทศก์จำนวน 140 คน จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วยการหาค่าความต่างระหว่างมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็นกับสภาพที่เป็นจริงแล้วดำเนินการวิเคราะห์จัดอันดับของความต้องการจำเป็นโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของส่วนต่างที่คำนวณได้

1.3 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 6 คนโดยมีประเด็นสัมภาษณ์ ได้แก่ สิ่งที่ดีควรมี สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้

1.4 นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1.1 ข้อ 1.2 และข้อ 1.3 มาสังเคราะห์ร่วมเพื่อความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.1.1 ประชากร ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษาที่มีบทบาทเป็นอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 30 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 220 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษาที่มีบทบาทเป็นอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 30 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 140 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย แบบกำหนดสัดส่วนตาม แต่ละสถาบันและประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซซี่และเมอร์แกน คิริชีย กานูจนาลี [10]

2.2 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ควรมี สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนาในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดคุณสมบัติ คือ อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 ปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการสอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 6 คน แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวคิด สิ่งที่ดีควรมี สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนาในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา

4. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

4.1.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามกรอบเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์

4.1.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถามความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของข้อคำถาม แล้วดำเนินปรับปรุงตามคำแนะนำ

4.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย ที่ต้องการวัดความครอบคลุมของข้อคำถาม และความชัดเจนของภาษาโดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าได้ข้อคำถามจำแนกเป็น 5 ด้าน จำนวน 24 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านองค์ความรู้ในสาขาวิชาพลศึกษาที่
 จำเป็นต่อการนิเทศ จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่ 2 ด้านความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา
 นักศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่ 3 ด้านทักษะการนิเทศนักศึกษาจำนวน 4 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านบทบาทหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษา
 จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่ 5 ด้านจรรยาบรรณ จำนวน 5 ข้อ

โดยทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00
 แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้

4.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไป
 ทดลองใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง
 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเชื่อมั่น ของ
 แบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาช
 (Cronbach's alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ ค่าความ
 เชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น
 0.82

4.1.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นข้อมูลใน
 การปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบ งามฉบับสมบูรณ์
 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.2 การพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
 สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวคิด สิ่งที่มีความ สิ่ง
 ที่ต้องได้รับการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนาในการนิเทศการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
 การตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และ
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรฝึกอบรวมอาจารย์นิเทศ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อให้
 เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด

4.2.2 นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้
 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท พิจารณาตรวจสอบ ความถูก
 ต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา

จากนั้น ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ
 จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็น

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ หรือข้อมูลที่ต้อง
 การในขั้นตอนนี้ได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้อง ตาม
 วิธีการของ Rovinelli และ Hambleton ทรงศักดิ์ ฐิติอ่อน [4]
 โดยพบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.08-1.00
 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อคำถาม

4.2.4 นำสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบความ
 เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้
 สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นเครื่อง
 มือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน
 หรือสิ่งที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริง การฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา

5.1.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่สื่อขอความร่วมมือจาก
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.1.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือถึงมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏ 30 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5.2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้ดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่สื่อขอความร่วมมือจาก
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ แบบสัมภาษณ์
 แบบมีโครงสร้างถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้
 สัมภาษณ์

5.2.3 ประสานผู้เชี่ยวชาญทางโทรศัพท์เพื่อ
 ขอนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์

5.2.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่
 นัดหมาย

5.2.5 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
 6 คน

ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรวมอาจารย์นิเทศการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. วิธิดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยสร้างร่างหลักสูตรจากผลการสังเคราะห์

ข้อมูลของระยะที่ 1

1.2 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อสร้างร่างหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร และเครื่องมือการประเมินหลักสูตร

1.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตร

1.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของร่างหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร เครื่องมือการประเมินหลักสูตร ก่อนนำเครื่องมือไปทดลองใช้ต่อไป

1.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำเครื่องมือวัดและประเมินผลในหลักสูตรไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ไม่น้อยกว่า 0.70

1.7 ปรับปรุงเพื่อให้ได้ร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ร่างคู่มือการใช้และเครื่องมือพร้อมใช้

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้เชี่ยวชาญในการประชุมเชิงปฏิบัติ การเพื่อร่างหลักสูตร จำนวน 5 คนโดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์นเทศการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 ปี กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ทางด้านหลักสูตรและการสอน กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

2.2 อาจารย์นเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดลองใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลในหลักสูตร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

2.3 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเครื่องมือ จำนวน 5 คนโดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์นเทศการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 ปี กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ทางด้านหลักสูตรและการสอน กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน สำเร็จปริญญาเอก ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินความคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการประเมิน สะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในระดับมากที่สุดให้ 3 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการประเมิน สะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในระดับ ค่อนข้างมาก ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการประเมินสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในระดับ พอใช้ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการประเมินสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในระดับ ต้องปรับปรุง และมีเกณฑ์ในการตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพ เมื่อ มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.00 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

3.2 เครื่องมือที่ต้องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ใช้แนวความคิดการประเมินโครงการของ โดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก โดยจำแนกเป็น

3.2.1 แบบประเมินการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านเจตคติ และ 3) ด้านทักษะที่จำเป็น

3.2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรม

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

4.1.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม

4.1.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของข้อ

คำถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.1.4 นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้

4.1.5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.2 แบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ตามแนวคิดการประเมินโครงการฝึกอบรมตามรูปแบบของ ไดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริค

4.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ แบบประเมินแต่ละด้าน

4.2.2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ แบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินความพึงพอใจ ตามกรอบเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์

4.2.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อให้ข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุง

4.2.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.2.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.21-0.68 ค่าอำนาจจำแนกของประเมินหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาอยู่ระหว่าง 0.24 ถึง 1.00 ได้และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84 แสดงว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลในหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

4.2.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบทดสอบและแบบประเมิน ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

5.1.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ สร้างร่างหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร และเครื่องมือการประเมินหลักสูตร

5.1.3 ประสานผู้เชี่ยวชาญและกำหนดการสร้างร่างหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร และเครื่องมือการประเมินหลักสูตร ตามระยะเวลาที่กำหนด

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา (ก่อนทดลองใช้) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

5.2.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

5.2.3 ประสานผู้เชี่ยวชาญทางโทรศัพท์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อขอข้อมูลในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่ได้ส่งผลการประเมินกลับภายในระยะเวลาที่กำหนด

ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. วิธีดำเนินการ

1.1 ทำการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์ โดยดำเนินการ 2 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 ทดลองนำร่องในกลุ่มทดลองนำร่องใช้หลักสูตร จำนวน 20 คน เป็นระยะเวลา 2 วัน คือ วันจันทร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2558-วันอังคารที่ 1 ธันวาคม 2558

รอบที่ 2 ทดลองจริงในกลุ่มทดลองใช้หลักสูตรจริง จำนวน 20 คน เป็นระยะเวลา 2 วัน คือ วันอังคาร

ที่ 8 ธันวาคม 2558-วันพุธที่ 9 ธันวาคม 2558

1.2 ทาประสิทธิภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์ E_1/E_2 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังฝึกอบรมหลักสูตรฯ ของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มที่ 1 กับ

กลุ่มที่ 2

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มทดลองนำร่องใช้หลักสูตร จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรในเบื้องต้นและปรับปรุงหลักสูตร

2.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มทดลองใช้หลักสูตรจริง จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันประสิทธิภาพของหลักสูตร

โดยทั้ง 2 กลุ่มมีคุณสมบัติหรือเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) มีประสบการณ์ในการสอนวิชาพลศึกษาไม่เกิน 5 ปี 3) มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 4) มีความสนใจในการเข้าร่วมฝึกอบรม และ 5) สามารถเข้าร่วมการฝึกอบรมได้ครบถ้วนตามระยะเวลาของหลักสูตร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม

3.1 หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.2 คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการทดลอง เป็นคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นและตรวจพิจารณา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 10 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 เตรียมหลักสูตรฝึกอบรม จัดเตรียมและตรวจสอบหลักสูตรฝึกอบรมให้พร้อม เช่น ตารางการฝึกอบรม แผนการอบรม ใบเนื้อหา ใบแบบฝึกหัด ใบทดสอบ และสื่อ

ประกอบ การบรรยาย เป็นต้น การตรวจสอบต้องตรวจทั้งด้านคุณภาพและปริมาณให้เพียงพอ ตลอดจน เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

5.2 แนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม เป็นการแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมให้กับผู้ที่จะเป็นวิทยากร จำนวน 1 คน โดยผู้วิจัยทำหน้าที่แนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตร เทคนิควิธีการใช้งานของใบเนื้อหา ใบแบบฝึกหัด ใบแบบทดสอบ และสื่อประกอบการบรรยาย เป็นต้น หลังจากแนะนำจนครบทั้งหมด ให้วิทยากรศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของชุดฝึกอบรมแล้วทำการซ้อมสอนหรือซ้อมบรรยายในแต่ละหัวข้อ โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่นิเทศ คอยแนะนำปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ

5.3 เก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้เพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มเป้าหมายที่คัดเลือกไว้ จำนวน 20 คน โดยดำเนินการตามตารางการฝึกอบรมที่สร้างไว้และดำเนินกิจกรรมในห้องบรรยายตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อเรื่องให้ใกล้เคียงมากที่สุด

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบพัฒนาขึ้น

5.5 ทำการทดลองกับอาจารย์นิเทศก์กลุ่มที่ 2 จำนวน 20 คน โดยทำการทดลองเหมือนกลุ่มที่ 1 ตามขั้นตอนที่ 5.1- 5.4 อีกรอบหนึ่ง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพร่วมกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดจำแนกตามระยะวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริง จัดอันดับความต้องการจำเป็นจากค่าเฉลี่ยของ

ส่วนต่างที่คำนวณได้ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการจัดอันดับด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมพัทธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman's rank correlation) ในส่วนของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมา สังเคราะห์ระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ใน 2 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์คุณภาพหลักสูตร โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2) วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลซึ่งดำเนินการตรวจสอบ ได้แก่ 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง 2) ความยากง่าย โดยพิจารณาจาก ค่าสัดส่วนของคนที่ยอมรับถูกต้องคนที่ตอบผิด 3) ค่าอำนาจจำแนก โดยพิจารณาจากค่า Corrected item total correlation และ 4) ความเชื่อมั่น โดยพิจารณาจาก สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาช

ระยะที่ 3 หาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมฯ ของกลุ่มทดลองนำร่อง (กลุ่มที่ 1) และของกลุ่มทดลองจริง (กลุ่มที่ 2)

จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้ เจตคติ ทักษะ และ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้สถิติทดสอบดังนี้ 1) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม ใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent sample t-test 2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติหลังฝึกอบรมกับเกณฑ์ ใช้การทดสอบค่าที แบบ One - Sample t-test 3) เปรียบเทียบค่าร้อยละเฉลี่ยของทักษะ หลังฝึกอบรมกับเกณฑ์ ใช้การทดสอบค่าที แบบ One - Sample t-test และ 4) การวิเคราะห์ความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 82.10 มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 89.30 และส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 88.60 ซึ่งสะท้อนถึงองค์กร

ประกอบในด้านมาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็น สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขา วิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

1.1 ด้านองค์ความรู้ พบว่า มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 (S.D.= 0.39) สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D.=0.69) และความต้องการจำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.57 (S.D.=0.67) เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับที่ 1 คือ อาจารย์นิเทศก์มีความรู้เรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และอันดับที่ 2 คือ อาจารย์นิเทศก์มีความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่สำคัญของแผนและการจัดการ การเรียนรู้ พลศึกษา

1.2 ความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา พบว่า มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 (S.D.= 0.51) สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D.=0.73) และ ความต้องการจำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.52 (S.D.=0.68) เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับ ที่ 1 คือ อาจารย์นิเทศก์มีการสังเกตและบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน

1.3 ทักษะการนิเทศนักศึกษา พบว่า มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 (S.D.= 0.45) สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D.=0.62) และความต้องการจำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.42 (S.D.=0.62) เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับที่ 1 คือ อาจารย์นิเทศก์มีทักษะเฉพาะ (Technical Skills) ที่จำเป็นต่อการนิเทศนักศึกษาสาขาวิชา พลศึกษา เช่น การสังเกตการวางแผน การประชุม การสอน การฝึกอบรม การสื่อสาร การวัดผลและการประเมินผล การปรับปรุงการสอน

1.4 บทบาทหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษา พบว่า มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็นมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.74 (S.D.= 0.41) สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 (S.D.=0.77) และความต้องการจำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.58 (S.D.=0.68) เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับที่ 1 อาจารย์นิเทศก์มีการส่งเสริมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ มีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

1.5 จรรยาบรรณ พบว่า มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 (S.D.= 0.35) สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 (S.D.=0.53) และความต้องการจำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.26 (S.D.=0.47) เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับที่ 1 อาจารย์นิเทศก์หมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและรอบรู้ในสาขาวิชา พลศึกษาอย่างต่อเนื่อง และอันดับที่ 2 คือ อาจารย์นิเทศก์เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม

2. ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า หลักสูตรประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของอาจารย์นิเทศก์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีระยะเวลาในการฝึก อบรม 13 ชั่วโมง โดยผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.84 (S.D.=0.36) รายงานพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ 1.หลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ 2.หน่วยการเรียนรู้มีความครบถ้วนและครอบคลุมหลักสูตร 3.เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วนและครอบคลุมสิ่งที่มุ่งหวัง/วัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 (S.D.=0.00)

3. ผลการทดลองและประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า

3.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีค่า E_1/E_2 โดยเฉลี่ย เท่ากับ 83.07/ 80.37 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 1 เท่ากับ 82.64/ 80.13 และกลุ่มที่ 2 เท่ากับ 83.51/ 80.62 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 ความรู้เฉลี่ยโดยรวมของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มที่ 1 กลุ่มทดลองนำร่อง ก่อนเรียนเท่ากับ 18.35 คะแนน และหลังเรียน มีความรู้เฉลี่ยโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็น 29.90 คะแนน

ซึ่งเมื่อดำเนินการทดสอบทางสถิติพบว่า หลังการฝึกอบรม อาจารย์นิเทศก์มีความรู้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความรู้เฉลี่ยโดยรวมของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 2 กลุ่มทดลองจริง ก่อนเรียนเท่ากับ 17.65 คะแนน และหลังเรียน มีความรู้เฉลี่ยโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็น 30.45 คะแนน ซึ่งเมื่อดำเนินการทดสอบทางสถิติพบว่า หลังการฝึกอบรม อาจารย์นิเทศก์มีความรู้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายหน่วยการเรียนรู้ก็พบว่า เป็นไปในทำนองเดียวกัน

3. หลังการเข้าอบรมตามหลักสูตรฯ เจตคติของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และ กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และผลการเปรียบเทียบพบว่า เจตคติหลังอบรมของอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 2 กลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4. หลังการเข้าอบรมตามหลักสูตรฯ ทักษะของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 มีร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.25 และ กลุ่มที่ 2 มีร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 85.61 และผลการเปรียบเทียบพบว่า ทักษะหลังอบรมอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 2 กลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. อาจารย์นิเทศก์มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.28) รายงานพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.38) และด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการประเมิน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. มาตรฐานหรือสิ่งที่ควรเป็น สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่าในด้านองค์ความรู้ นั้นเมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่าความต้องการจำเป็นประการที่ 1 คือ การมีความรู้เรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ และประการที่ 2 คือ การมีความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ การเตรียมแผนการจัดการ

เรียนรู้ องค์ประกอบที่สำคัญของแผน และการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ ผู้วิจัยเห็นว่าความรู้เรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญที่อาจารย์นิเทศก์ทุกคนควรมีเพราะอาจารย์นิเทศก์จะต้องติดตาม ประสาน งาน ดูแล ให้คำแนะนำนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา เรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังนั้นอาจารย์นิเทศก์จำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ สังก อุทรานันท์ [11] ที่กล่าวว่าไว้ว่าส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตรเป็นการกำหนดหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติรวมถึง กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์การสอน แต่กิจกรรมที่สำคัญยิ่งคือการสอน หรืออาจกล่าวได้ว่าการสอนเป็นหัวใจของหลักสูตรทุกหลักสูตรจะมีลักษณะสมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไทเลอร์ [20] ซึ่งนำเสนอแนวคิดในการวางแผนโครงสร้างของหลักสูตรโดยใช้วิธี Mean-Ends approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่า “เหตุผลของไทเลอร์” โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการสร้างหลักสูตร ควรจะตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถานศึกษาควรจะแสวงหา มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถานศึกษาควรจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และจะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไรจึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพรวมถึงจะประเมินประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไรจึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ในขณะที่ด้านความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา พบว่าเมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นประการที่ 1 คือ อาจารย์นิเทศก์ควรมีการสังเกตและบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าการสังเกตและบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่อาจารย์นิเทศก์ทุกคนควรมีเพราะจะช่วยแนะนำปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมปฏิบัติตัว การสอน การประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาซึ่งตรงกับคำกล่าวของ อนุวัติ คุณแก้ว [16] ที่กล่าวว่าไว้ว่าหลักสูตรสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญต่อการประเมินตามสภาพจริง คือ หลักสูตรต้องพัฒนามาจาก

บริบทที่มีรากฐานทางวัฒนธรรมที่นักเรียนอาศัยอยู่ และที่ต้องเรียนรู้ให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก การเรียน การสอน การประเมินผล จะต้องหลอมรวมกันและการประเมินต้องประเมินต่อเนื่องตลอดเวลาที่ทำการเรียนการสอน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อโนมา ศิริพานิช [17] ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการสอนวิชาชีพด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาด้านความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน 4 ด้านคือ การเตรียมการสอน การให้เนื้อหา การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยผู้บริหาร หัวหน้าสาขาวิชา และครูช่างอุตสาหกรรมมากกว่าร้อยละ 90 มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ต้องการให้ครูช่างอุตสาหกรรมเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามนโยบายดังกล่าวส่วนในด้านทักษะการนิเทศนักศึกษาชั้น เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นประการที่ 1 คือ อาจารย์นิเทศก์ควรมีทักษะเฉพาะ ที่จำเป็นต่อการนิเทศนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา เช่น การสังเกต การวางแผน การประชุม การสอน การฝึกอบรม การสื่อสาร การวัดผลและการประเมินผล และการปรับปรุงการสอน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสังเกต การวางแผน การประชุม การสอน การฝึกอบรม การสื่อสาร การวัดผลและการประเมินผล และการปรับปรุงการสอนเป็นทักษะเฉพาะของอาจารย์นิเทศก์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาและบริหารสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะขาดการนิเทศไปเสียไม่ได้เลยในการพัฒนาการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการศึกษาสายสามัญ สายศาสนาและอาชีพต่าง ก็ต้องมีการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมบริหารสถานศึกษาด้วยเหตุนี้การนิเทศจึงเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานของการศึกษาซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ชวลี พึ่งแสงสี [2] ที่กล่าวว่าไว้ว่างานนิเทศการศึกษาเป็นงานพัฒนาวิชาชีพครูมุ่งให้ครูแต่ละคนและทุกคนสามารถคิดเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำ และช่วยเหลือให้เกิดการแก้ปัญหาพัฒนาให้ดีขึ้นเองได้อยู่เสมอในสภาวะปกติ

แล้วสามารถนำเสนอผลการพัฒนางานด้วยการจัดทำรายงาน แสดงผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบที่ได้ทำเสร็จแล้ว โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจนและสอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของ การปรับปรุงการสอนและบทบาทหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษาที่ พบว่า เมื่อจัดอันดับความต้องการจำเป็น ปรากฏว่า อันดับที่ 1 อาจารย์นิเทศก์ควรมีการส่งเสริมนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็น ระบบ และให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ในส่วนของจรรยาบรรณ ก็เป็นสิ่งที่ควรจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับ อาจารย์นิเทศก์ซึ่งสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ประมงอุดมรัตน์ [5] ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยวิธีผสมผสานใน การจัดฝึกอบรมนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งพบว่าควรมีการประเมิน สภาวะแวดล้อม ก่อนจัดทำหลักสูตรและองค์ประกอบของ หลักสูตรควรมีทั้งเนื้อหาและกิจกรรมโดยเน้นการฝึกอบรมหรือ ปฏิบัติการกำหนดเนื้อหาในการฝึกอบรมสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเครื่องมือวัดและประเมินผลรวม ทั้งควรมีการประเมินทั้งในเชิงกระบวนการและผลผลิตโดย เมื่อ จัดอันดับความต้องการจำเป็น พบว่า อันดับที่ 1 อาจารย์นิเทศก์ ควรมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและ รอบรู้ในสาขาวิชาพลศึกษาอย่างต่อเนื่อง และอันดับที่ 2 คือ อาจารย์นิเทศก์ควรเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามและ สอดคล้องกับบริก และ จัสท์แมน ชารี มณีศรี [3] ซึ่งได้สรุป ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ คือ การส่งเสริมความ เจริญก้าวหน้าทางอาชีพ ได้แก่ การประชุมต่าง ๆ การจัดอบรม แบบ Work shop สัมมนาปัญหาต่าง ๆ

การไปเยี่ยมศูนย์ทดลอง การจัดกิจกรรมให้ครูได้มี โอกาสพบปะ สังสรรค์ในด้านวิชาการ ทำการทดลองหลักสูตร หนังสือเรียน และวิธีสอน ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความ คิดทางการศึกษา การส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความเพิ่มเติมอยู่เสมอ ส่งเสริม การทดลองกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ ประโยชน์ในการ ศึกษาหาความรู้หรืองานที่เขาสนใจ ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้หรืองานที่เขาสนใจ ส่ง เสริมให้ครูสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมอาชีพครูภายใน ประเทศและของนานาชาติเพื่อปรับปรุงการสอนของครู และ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพญาดา สังข์ทอง [6] ที่กำหนด ว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมควรต้องมีการประเมินความ ต้องการจำเป็นและผลการประเมินพบว่า นิสิตครูสาขาวิชา พลศึกษาควรมีทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ควรประกอบด้วยเนื้อหาใน 4 ด้าน คือ การจัดการเรียนรู้ทาง พลศึกษา บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของอาจารย์นิเทศก์ การ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา และการวิจัยเชิง ปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเน้นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ ซึ่งเมื่อประเมินความ เหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ โดยผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่กำหนด และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็น ผ่านการประเมิน โดยพบว่าประเด็นการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด 3 ลำดับแรก คือ หลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ ,หน่วยการเรียนรู้มีความครบถ้วนและครอบคลุมหลักสูตร และ เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วนและครอบคลุมสิ่งที่มุ่งหวัง/ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธาสิณี บุญญา พิทักษ์ [13] ซึ่งศึกษาการพัฒนาหลักสูตรครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า สถานการณ์วิชาชีพครูปัจจุบัน ปรากฏความต้องการจำเป็นที่สำคัญคือการขาด ครุศึกษานักวิจัย เนื่องจากสภาพการณ์หลักสูตรผลิตครู/ฝึกอบรมครูประจำการ ไม่เอื้อต่อการพัฒนาครุศึกษานักวิจัย ครูประจำการมักประสบปัญหา การเริ่มต้นงานวิจัยชั้นเรียนทั้งด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และ แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานวิจัย ในชั้นเรียนของผู้เริ่มต้นประกอบอาชีพครูไม่ตอบสนองต่อความ ต้องการในวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ที่ได้ข้อสรุปสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัยที่พึงประสงค์ 5 องค์ประกอบ คือ ด้านจิตวิจัย ด้านการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ ด้านการ เป็นผู้เรียนรู้การสอน ด้านการปฏิบัติเชิงสะท้อนกลับ และด้าน คุณลักษณะความเป็นครูโดยเมื่อพิจารณา ผลการประเมินโครง ร้างหลักสูตร พบว่า มี 8 องค์ประกอบที่สอดคล้องกัน คือ 1) ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร 2) หลัก การเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัยที่พึงประสงค์ 3) ขอบเขตเนื้อหาสาระมวลประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการเป็น

ครูนักวิจัยในชั้นเรียน 4) กิจกรรม จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5) แบบประเมินผล 6) แผนปฏิบัติการ 7) คู่มือการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน และ 8) คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนักวิจัยในชั้นเรียนและระบบนิเทศติดตามผล และสอดคล้องกับ อโนมา คิริพานิช [17] ที่พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาด้านความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 4 ด้านคือ การเตรียมการสอน การให้เนื้อหา การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยผู้บริหาร หัวหน้าสาขาวิชา และครูช่างอุตสาหกรรม โดยมากกว่าร้อยละ 90 ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าครูช่างอุตสาหกรรมควรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว เน้นการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีพแบบโครงการ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการฝึกอบรมที่เน้นทักษะในการปฏิบัติ ให้เกิดขึ้นจริงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมุ่งเน้นให้อาจารย์นิเทศ สาขาวิชาพลศึกษา มีทักษะและเจตคติที่เหมาะสมต่อการเป็นอาจารย์นิเทศ โดยกำหนดหัวข้อของจรรยาบรรณเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร และเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ พลศึกษา รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา ซึ่งจะต้องมีการฝึกปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Houston [19] ที่พบว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติและในกระบวนการเรียนรู้ จะต้องพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ระบบการปฏิบัติงาน การสร้างองค์ความรู้ และเน้นการปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในหลักสูตรของหลักสูตรฝึกอบรม สอดคล้องกับ นพเก้า ณ พัทลุง [5] ซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานที่จริง จะช่วยให้ นักศึกษาเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง และตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพของตนเองมากยิ่งขึ้น

3. ผลการหาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม (E_1/E_2) ของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 และหาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม (E_1/E_2) ของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชา

พลศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีค่า E_1/E_2 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเมื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร โดยพิจารณาจากความรู้เฉลี่ยโดยรวมของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 กลุ่มทดลองนำร่องและกลุ่มที่ 2 กลุ่มทดลองจริง ก็พบว่า มีความรู้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายหน่วยการเรียนรู้ก็พบว่า เป็นไปในทำนองเดียวกัน สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เจตคติของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับทักษะของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ที่พบว่า มีทักษะหลังอบรมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน รวมถึงผลการประเมิน ความพึงพอใจของหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยอาจารย์นิเทศก์ ที่พบว่าอยู่ในระดับมาก แสดงถึงคุณภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นว่าสามารถพัฒนา อาจารย์นิเทศก์ให้มีความรู้ เจตคติ ทักษะและความพึงพอใจต่อหลักสูตร สอดคล้องกับประสิทธิ์ ประมงอุดมรัตน์ [6] ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยวิธีผสมผสานในการจัดฝึกอบรมนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

พบว่า การสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ผ่านการจัดฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยรวม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.46 และ 85.78 ตามลำดับ และความพึงพอใจของนักเรียนต่อครูผู้สอนในการจัดการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 และสอดคล้องกับ อโนมา คิริพานิช [17] ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการสอนวิชาชีพด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการที่พัฒนาขึ้น พบว่า หลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงการสามารถทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมสามารถ นำความรู้และทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยหัวหน้าสาขาวิชา และนักศึกษาต่างมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ผลการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติต่างสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พฤติกรรมด้านการคิด การทำงาน และการแก้ปัญหาของนักศึกษา ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาถึงการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้

จริง พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีมีค่าเท่ากับ 82.35/ 81.71 ส่วนด้านปฏิบัติมีค่าเท่ากับ 80.38 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรมในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับ รัตนะ บุตรสุรินทร์ [8] ได้ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่า ด้านความรู้คะแนนเฉลี่ยของครูและนักเรียนที่เข้ารับการอบรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนของครูและนักเรียนที่เข้ารับการอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของ ไพบูญา สังก์ทอง [7] ที่พบว่า การสร้างหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติจริงร่วมกับการให้ความรู้ จำส่งผลให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ มีค่าประสิทธิภาพในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ 84.53/ 85.45 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน เท่ากับ 84.11/ 81.44 และด้านหลักสูตรสถานศึกษา เท่ากับ (84.43/ 85.12) ซึ่งเหตุผลของการเกิดประสิทธิภาพดังกล่าวข้างต้นส่วนหนึ่งมาจากการวัดกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตร ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ มีการวัดและประเมินทักษะที่จำเป็นอย่างเป็นรูปธรรม และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบกับหลักสูตรที่สร้างขึ้นจากการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้เนื้อหาหลักสูตร ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้เป็นเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของอาจารย์นิเทศก์ที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตร และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการนิเทศนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา ตามบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบ จึงก่อให้เกิดความกระตือรือร้น และความมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะ ต่างๆ จนทำให้ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์นิเทศก์มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ก่อนการให้การนิเทศนักศึกษา รวมถึงอาจจะให้อาจารย์นิเทศและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ตรงตามตัวชี้วัด

2. ควรมีระบบการนิเทศที่จะช่วยส่งเสริมให้อาจารย์นิเทศก์ได้มีการวิเคราะห์ ติดตามผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การบันทึกผลผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

3. ในกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์ค่อนข้างน้อย ควรมีการพัฒนาทักษะด้านการวางแผน การประชุม การสอน การอบรม การสื่อสาร และการประเมินผลเพิ่มเติม

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏควรนำหลักสูตรฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนาอาจารย์นิเทศก์โดยอาจจะใช้เต็มรูปแบบของหลักสูตร (4 หน่วยการเรียนรู้) หรืออาจจะเลือกเพียงบางหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินจากความต้องการจำเป็นของอาจารย์นิเทศแต่ละสถาบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น จรรยาบรรณของอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งพบว่าในส่วนนี้ยังขาดตัวชี้วัดค่อนข้างชัดเจน ส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในหน่วยการเรียนรู้นี้ ยังไม่ครอบคลุม ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดเชิงจรรยาบรรณของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา และอาจนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจรรยาบรรณของคณาจารย์ได้ในอนาคต

2. ควรมีการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพคณาจารย์สาขาวิชาพลศึกษา ตามแนวโน้มของกระแสสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และองค์ความรู้ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง อาทิเช่น หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หลักสูตรการเรียนรู้อตามแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณา และคำแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.พิมพ์มาว่องศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และดร.ไวพจน์ จันทรเสม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ท่านเสียสละเวลาและมีเมตตาคอยให้คำปรึกษาในการทำงานวิจัยฉบับนี้ทุกขั้นตอน อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเครื่องมือวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ประโยชน์ที่พึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาขาทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

- [1] คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พัฒนาหลักสูตร.
- [2] ชวลี พิงแสงสี. (2543). **คู่มืออินเทอร์เน็ต การเน็ตเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- [3] ชารี มณีศรี. (2538). **การเน็ตการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ.
- [4] ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). **การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย**. กฟลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- [5] นพเก้า ณ พัทลุง. (2558). "การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนิสิตครูในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน". **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) 9 (3) : กันยายน-ธันวาคม ; 33-40.**
- [6] ประสิทธิ์ ประมงอุดมรัตน์. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยวิธีผสมผสานในการจัดฝึกอบรมนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- [7] ไพญาติ สังกข์ทอง. (2558). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. ปริญญานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (สุศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- [8] รัตนะ บุตรสุนทร. (2557). "รูปแบบการส่งเสริมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดได้ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด." **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) 9 (2) : พฤษภาคม-สิงหาคม ; 213-226.**
- [9] วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). **ปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [10] ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2537). **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] สัจด์ อุทรานนท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- [12] สภาสถาบันราชภัฏ. (2537). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอล, ทีเพรส.
- [13] สุธาสินี บุญญาพิทักษ์. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรครุศึกษาวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู**. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [14] สุธิดา จันทรมณี. (2540). **การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- [15] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2546). **พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [16] อนุวัติ คุณแก้ว. (2548). **หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [17] อโนมา ศิริพานิช. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการสอนวิชาชีพด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการที่พัฒนาขึ้น**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [18] อุทก พิเคราะห์ฤกษ์. (2556). **วิทยจารย์สาร ปีที่ 113 ฉบับที่ 1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่โพสพ.
- [19] Hounston, W. Robert and Robert B. Howsam. (1990). **Change and Challenge, in Competency-Based Teacher Education : Progress, Problems and Prospects P. 2-16**. Chicago : Science Research Associates, Inc.
- [20] Tyler, Raph W. (1964). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : University of Chicago Press.